FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT JEAN MISCHO

fremsat den 3. juni 1999 *

Faktiske omstændigheder og relevante retsregler

1. Fra 1990 til 1992 udførte den danske virksomhed DAT-SCHAUB amba (herefter »DAT-SCHAUB«) oksekød til De Forenede Arabiske Emirater, og den ansøgte om og opnåede eksportrestitutioner for disse udførsler.

2. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (herefter »ministeriet«) kom imidlertid på et vist tidspunkt i tvivl om, hvorvidt de nævnte restitutionsbeløb var blevet ydet med rette, og underrettede Kommissionens tjenestegrene om disse tvivl.

3. Efter at Kommissionens tjenestegrene havde meddelt ministeriet, at restitutionsbeløbene faktisk ikke skulle være betalt fuldt ud, modregnede ministeriet de udbetalte restitutionsbeløb i de stillede garantier.

DAT-SCHAUB anlagde herefter sag mod ministeriet ved Østre Landsret med påstand om tilbagebetaling af 9 898 936,75 DKK.

4. For at kunne behandle de præjudicielle spørgsmål, som Østre Landsret har forelagt Domstolen, er det nødvendigt først at redegøre for de særlige omstændigheder i forbindelse med de handelstransaktioner, som DAT-SCHAUB gennemførte.

5. I Dubai, som er et emirat i De Forenede Arabiske Emirater, har man oprettet frizonen Jebel Ali. I denne zone etablerede DAT-SCHAUB en kødforarbejdningsvirksomhed, Dubai Meat Packers, hvortil den sendte det af virksomheden udførte kød.

6. Efter ankomsten i zonen blev kødet — som havde fællesskabsoprindelse — forarbejdet af den nævnte virksomhed, før det blev indført enten i De Forenede Arabiske Emirater eller i andre stater i området, der ligesom De Forenede Arabiske Emirater er medlemmer af Samarbejdsrådet for De

* Originalsprog: fransk.

Arabiske Golfstater (herefter »GCC«), og mellem hvilke der er oprettet en frihandelszone.

7. Disse forskellige transaktioner, der var helt forskriftsmæssige i henhold til de nævnte staters lovgivning, fremgik af de dokumenter — som også var helt forskriftsmæssige — der var udarbejdet af de lokale myndigheder. Der blev således ført kontrol såvel ved indførslen til frizonen som ved udførslen fra denne, hvad enten bestemmelseslandet var De Forenede Arabiske Emirater eller et andet GCC-medlemsland.

8. Det problem, der opstod, vedrørte forholdet til fællesskabsbestemmelserne om eksportrestitutioner. I de eksportdokumenter, som DAT-SCHAUB havde udfærdiget, og på grundlag af hvilke restitutionerne blev ydet, var De Forenede Arabiske Emirater nemlig angivet som bestemmelsesland. Dette var rigtigt i den forstand, at kødet faktisk blev udlosset i denne stat, men det var ikke lige så klart rigtigt i relation til, hvad der efter de fællesskabsretlige bestemmelser om eksportrestitutioner forstås ved bestemmelsesland, og i relation til de krav, som fællesskabsretten stiller for ydelse af restitutioner, eftersom kødet blev forarbejdet i frizonen, før det blev sendt til dels De Forenede Arabiske Emirater, dels til andre GCC-lande.

9. Det er såvel af parterne i sagen for den danske ret, dvs. DAT-SCHAUB og ministeriet, som af Kommissionen, der har afgivet indlæg for Domstolen, lagt til grund, at de fællesskabsbestemmelser, der finder anvendelse på udførslerne, der blev gennemført af DAT-SCHAUB i den omhandlede periode, er bestemmelserne i Kommissionens forordning (EØF) nr. 3665/87 af 27. november 1987 om fælles gennemførelsesbestemmelser for eksportrestitutioner for landbrugsprodukter [1].

10. Den bestemmelse blandt reglerne i den nævnte forordning, som giver anledning til problemer, er artikel 17, der lyder som følger:

»1. Produktet skal være blevet indført i uforandret stand til det tredjeland eller til et af de tredjelande, for hvilke der er fastsat restitution, senest tolv måneder efter antagelse af udførselsangivelsen; fristen kan dog forlænges på de i artikel 47 fastsatte betingelser.

2. Produkter betragtes som indført i uforandret stand, hvis det fremgår, at der ikke på nogen måde er sket en forarbejdning af dem.

1 — EFT L 351, s. 1.

Dog:

...

— anses et produkt som indført i uforandret stand, hvis det er forarbejdet inden indførslen, når forarbejdningen har fundet sted i det tredjeland, hvor alle de produkter, der er resultatet af denne forarbejdning, er blevet indført.

3. Produktet betragtes som værende indført, når toldformaliteterne for overgang til frit forbrug i tredjelandet er afsluttet.«

11. For den nationale ret har DAT-SCHAUB gjort gældende, at som følge af samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab på den ene side og deltagerlandene i charteret for Samarbejdsrådet for De Arabiske Golfstater (De Forenede Arabiske Emirater, Staten Bahrain, Kongeriget Saudi-Arabien, Sultanatet Oman, Staten Qatar og Staten Kuwait) på den anden side, som er godkendt ved Rådets afgørelse 89/147/EØF af 20. februar 1989[2], var betingelsen i artikel 17, stk. 2, andet led, også opfyldt for den del af produkterne, der var fremkommet ved forarbejdningen, og som blev overført til frit forbrug i andre GCC-medlemslande end De Forenede Arabiske Emirater. Ministeriet har indtaget det modsatte standpunkt.

12. For at kunne træffe afgørelse i tvisten mellem disse to opfattelser har den nationale ret forelagt Domstolen følgende spørgsmål:

»Skal begrebet 'tredjeland' i artikel 17, stk. 2, andet led, i forordning nr. 3665/87 om fælles gennemførelsesbestemmelser for eksportrestitutioner for landbrugsprodukter, under hensyn til Samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og charteret for Samarbejdsrådet for De Arabiske Golfstater, godkendt ved Rådets afgørelse 89/147/EØF af 20. februar 1989, fortolkes således, at deltagerlandene i charteret betragtes som et og samme tredjeland med den virkning, at et produkt, der efter forarbejdning i frizonen Jebel Ali i De Forenede Arabiske Emirater indføres og overgår til frit forbrug i et andet af deltagerlandene i charteret, betragtes som indført i uforandret stand i henhold til forordningens artikel 17?«

2 — EFT L 54, s. 1.

Bedømmelse

13. Bag denne formulering kan man faktisk påvise to forskellige spørgsmål. Det ene vedrører spørgsmålet om den rette forståelse af artikel 17, stk. 2, andet led, i forordning nr. 3665/87, når bestemmelsen betragtes isoleret. Det andet vedrører spørgsmålet om, hvilke modifikationer der eventuelt skal foretages af fortolkningen af denne bestemmelse i den situation, hvor der ansøges om restitution for udførsler, der er gennemført til GCC-medlemslande, under henvisning til den aftale, som Fællesskabet har indgået med disse lande. Jeg skal undersøge spørgsmålene hver for sig.

Artikel 17 i forordning nr. 3665/87

14. Efter artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 3665/87 er det en betingelse for udbetalingen af en differentieret restitution, at produktet inden en vis frist er blevet indført i uforandret stand til det tredjeland — eller til et af de tredjelande — for hvilket der er fastsat restitution, hvorved indførslen forudsætter, at formaliteterne for overgang til frit forbrug i vedkommende land er afsluttet.

15. Det er klart, at de i sagen omtvistede udførsler, som DAT-SCHAUB foretog, og som — hvilket jeg minder om — ifølge de dokumenter, der blev indgivet til de danske toldmyndigheder, var bestemt for De Forenede Arabiske Emirater, ikke opfylder denne betingelse, for det er ubestridt, at det udførte kød blev forarbejdet i frizonen Jebel Ali, hvor det var blevet udlosset, før afslutningen af formaliteterne for overgang til frit forbrug enten i De Forenede Arabiske Emirater eller i andre GCC-lande.

16. Det er derfor kun muligt at anse DAT-SCHAUB for berettiget til at få udbetalt restitutionen, såfremt de betingelser, hvorunder denne forarbejdning har fundet sted, kan antages at være i fuld overensstemmelse med de betingelser, som stilles i artikel 17, stk. 2, andet led, i forordning nr. 3665/87, for at en indførsel efter forarbejdning kan sidestilles med en indførsel i uforandret stand.

17. Det kræves i den sidstnævnte bestemmelse, at forarbejdningen har fundet sted i det tredjeland, hvor alle de produkter, der er resultatet af denne forarbejdning, er blevet indført.

18. Det er imidlertid godtgjort, at det af DAT-SCHAUB udførte kød, efter at det var blevet forarbejdet, for en dels vedkommende blev indført i De Forenede Arabiske Emirater og for en dels vedkommende i andre GCC-lande, hvorfor denne betingelse klart ikke er opfyldt.

19. DAT-SCHAUB prøver ganske vist at overbevise Domstolen om det modsatte, idet virksomheden gør gældende, at når

artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 3665/87 henviser til indførsel i uforandret stand »til det tredjeland eller til et af de tredjelande«, må det antages, at indførsel — efter forarbejdning — i forskellige tredjelande, for hvilke der er fastsat den samme restitution, giver ret til restitution på samme måde som indførsel i et enkelt tredjeland. Sagsøgeren antyder således, at det er på grund af en noget mangelfuld udformning af artikel 17, at virksomheden er blevet frataget restitutioner, som fællesskabslovgiver har villet give den ret til.

20. Kommissionen har imidlertid givet Domstolen en forklaring, som gør det muligt at afvise enhver tale om mangelfuld formulering. Den har således mindet om, at forordning nr. 3665/87 finder anvendelse på samtlige de restitutioner, der er fastsat inden for de forskellige fælles markedsordninger, og har gjort gældende, at forordningen på dette grundlag må omfatte alle situationer inden for disse ordninger, herunder også den situation — som ikke kendes inden for den fælles ordning for oksekød, men som f.eks. kendes inden for ordningen for korn — at differentierede restitutioner ikke er fastsat for det enkelte land, men for en zone, der omfatter flere bestemmelseslande.

21. Der er følgelig ingen mangel på sammenhæng mellem det første og det andet stykke i artikel 17. De forskrifter, der er fastsat for ydelse af restitution ved indførsel efter forarbejdning, er ganske enkelt — på grund af de kontrolhensyn, som jeg senere skal komme tilbage til — mere restriktive end dem, der gælder ved indførsel i uforandret stand.

Samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og deltagerlandene i charteret for GCC

22. Følger det imidlertid af samarbejdsaftalen mellem GCC og Fællesskabet — hvilket DAT-SCHAUB gør gældende, og den nationale ret ikke udelukker — at restitutionen også skal betales i tilfælde af overgang til frit forbrug i et andet GCC-land end De Forenede Arabiske Emirater af de produkter, der er resultatet af forarbejdningen af kødet i frizonen Jebel Ali?

23. For at dette kan antages, er det dels en betingelse, at DAT-SCHAUB kan støtte ret på den nævnte aftale med henblik på at udelukke den fortolkning af artikel 17 i forordning nr. 3665/87, der fremgår af dens ordlyd, dels at der derudover kan påvises en modsigelse mellem denne fortolkning og de forpligtelser, Fællesskabet har påtaget sig over for GCC-landene.

24. Det fremgår imidlertid af aftalens ordlyd, at dette ikke kan antages. Som anført af ministeriet og Kommissionen er denne

aftale en rammeaftale, der uden tvivl har sin betydning som sådan, men hvorved parterne kun forpligter sig til inden for grænserne af deres kompetence at etablere »det bredest mulige økonomiske samarbejde« på en række områder, der opregnes i aftalen.

25. På handelsområdet bestemmer aftalen alene, at parterne indrømmer hinanden mestbegunstigelsesbehandling, idet den for så vidt angår vedtagelsen af konkrete bestemmelser til fremme af samhandelen henviser til en handelsaftale, som skal forhandles på et senere tidspunkt.

26. Det er rigtigt, at aftalens artikel 19, som det understreges af DAT-SCHAUB, bestemmer:

»Inden for de områder, der er omfattet af aftalen, og med forbehold af dennes bestemmelser:

— må de ordninger, som GCC-landene anvender over for Fællesskabet, ikke føre til nogen form for forskelsbehandling af medlemsstaterne, deres statsborgere eller deres selskaber og firmaer

— må de ordninger, som Fællesskabet anvender over for GCC-landene, ikke føre til nogen form for forskelsbehandling af disse lande, deres statsborgere eller deres selskaber og firmaer.«

27. Som ministeriet og Kommissionen har gjort gældende, ses det imidlertid ikke, hvordan den omstændighed, at fællesskabsbestemmelserne i tilfælde af forarbejdning før indførslen kun hjemler udbetaling af eksportrestitutionen på de strenge betingelser, der angives i artikel 17, stk. 2, andet led, i forordning nr. 3665/87, skulle kunne forstås som en tilsidesættelse af dette forbud mod forskelsbehandling.

28. Hvis et andet GCC-medlemsland end De Forenede Arabiske Emirater oprettede en frizone, hvor det kød blev forarbejdet, der var udført fra Fællesskabet, ville artikel 17 finde anvendelse på samme måde som i forhold til De Forenede Arabiske Emirater. Heller ikke i denne situation ville fællesskabsmyndighederne anse GCC-lan-

dene for at udgøre et enkelt tredjeland i relation til denne bestemmelse.

29. I modsætning til hvad DAT-SCHAUB hævder, er GCC ikke et fælles marked, og dette er grunden til, at Fællesskabets toldbestemmelser tildeler hvert af GCC-landene en særlig identifikationskode. Dette viser klart, at en handelstransaktion med et af disse lande ikke kan ligestilles med den samme transaktion, der er gennemført med et andet land.

30. Hvis man holdt sig strengt til ordlyden af det præjudicielle spørgsmål som formuleret af Østre Landsret, kunne overvejelserne afsluttes med den konstatering, at fællesskabsbestemmelserne, således som de fremgår af artikel 17 i forordning nr. 3665/87, uanset aftalen mellem Fællesskabet og GCC-landene, er til hinder for, at DAT-SCHAUB modtager restitutioner for de udførsler, der er omhandlet i den retssag, som verserer mellem virksomheden og ministeriet.

31. Imidlertid har DAT-SCHAUB i sit indlæg fremført en række andre grunde end dem, virksomheden har gjort gældende for den nationale ret, og som efter dens opfattelse bør medføre, at virksomheden kendes berettiget til de restitutioner, som den gør krav på.

32. For fuldstændighedens skyld skal jeg behandle dem i korthed, hvilket også ministeriet og Kommissionen har gjort i deres indlæg.

Proportionalitetsprincippet og den gode tro

33. DAT-SCHAUB gør gældende, at proportionalitetsprincippet er til hinder for, at virksomheden nægtes restitutioner, når restitutionssatsen på tidspunktet for de omtvistede transaktioner var den samme for alle GCC-landene. Virksomheden har følgelig ikke foretaget nogen transaktion i det øjemed at skaffe sig en uberettiget fordel.

34. Virksomheden har anført, at de fællesskabsbestemmelser, som ministeriet henholder sig til over for den ved fastsættelsen af forpligtelser, der skal lette kontrollen, har til formål at undgå besvigelser, som fører til uberettigede berigelser for de erhvervsdrivende, og bør ikke anvendes strengt efter bogstaven, når Fællesskabets finanser — som det er tilfældet ved de transaktioner, virksomheden har gennemført — ikke alene ikke er blevet skadet på nogen måde, men der derudover af myndighederne i De Forenede Arabiske Emirater og i de andre GCC-lande er blevet gennemført omhyggelige kontrolforanstaltninger, som har gjort

det muligt med sikkerhed at fastslå, hvad der var varens endelige destination.

35. Ministeriet og Kommissionen har bestridt denne beskrivelse af fællesskabsbestemmelserne om differentierede restitutioner. De henviser til retspraksis ved Domstolen, som altid har vist sig overordentlig streng over for de erhvervsdrivende, når den har taget stilling til berettigelsen og anvendelsen af fællesskabsbestemmelserne på dette område [3].

36. De henviser til de svigsrisici, der foreligger ved enhver foranstaltning med forarbejdning af de udførte produkter, før de indføres, dvs. overgår til frit forbrug, og har gjort gældende, at indførelsen af en ordning med differentierede restitutioner altid er bestemt af hensyn vedrørende Fællesskabets handelspolitik og styringen af handelsstrømmene, som ikke kan forenes med en ændring af destinationen, selv om en sådan ændring ikke giver den erhvervsdrivende nogen økonomisk fordel [4].

37. Kommissionen har i den forbindelse anført, at hvis man fulgte DAT-SCHAUB's argumentation, skulle virksomheden også tildeles restitution, såfremt de forarbejdede produkter var blevet videresendt fra frizonen Jebel Ali til et hvilket som helst andet land, for hvilket restitutionsbeløbet på tidspunktet for de faktiske omstændigheder var det samme som det, der var fastsat for De Forenede Arabiske Emirater og de andre GCC-medlemslande, hvilket ville være det samme som at overlade det til de erhvervsdrivende og ikke til Fællesskabets myndigheder at føre Fællesskabets handelspolitik vedrørende landbrugsvarer.

38. For mit eget vedkommende mener jeg ikke, at Domstolen skal følge DAT-SCHAUB i den opfattelse, som virksomheden vil overbevise Domstolen om. Det må allerførst bemærkes, at det er noget af et vovestykke at påberåbe sig proportionalitetsprincippet til støtte for en anden fortolkning af en fællesskabsbestemmelse end den, der følger af dens ordlyd, og samtidig hævde, som DAT-SCHAUB gør det, at man ikke vil anfægte bestemmelsens gyldighed.

39. Dernæst er jeg enig i Kommissionens opfattelse, hvorefter foranstaltninger, der har til formål at lette den kontrol, som fællesskabsmyndighederne skal udøve, ikke kan kritiseres med den begrundelse, at denne kontrol er pertentlig eller endog ineffektiv i visse tilfælde, når der utvivlsomt foreligger en risiko for svig. Dette er tilfældet, når der iværksættes forarbejdningsforanstaltninger, som i sig selv gør det

3 — Jf. navnlig dom af 11.7.1984, sag 89/83, Dimex, Sml. s. 2815, af 12.12.1985, sag 276/84, Metelmann, Sml. s. 4057, af 31.3.1993, sag C-27/92, Möllmann-Fleisch, Sml. I, s. 1701, af 9.8.1994, sag C-347/93, Boterlux, Sml. I, s. 3933, og af 28.3.1996, sag C-299/94, Anglo-Irish Beef Processors International m.fl., Sml. I, s. 1925.

4 — Jf. dom af 2.6.1976, sag 125/75, Milch-, Fett- und Eier-Kontor, Sml. s. 771.

lettere for mindre regelrette erhvervsdrivende at få disse myndigheder til at tabe sporet af de udførte produkter.

40. Endelig mener jeg, at der må forbeholdes fællesskabsmyndighederne et skøn af et vist mindste omfang ved gennemførelsen af de kontrolforanstaltninger, som de anser for nødvendige. Dette er endvidere grunden til, at jeg hvad angår spørgsmålet om, hvorledes man skal forholde sig til de transaktioner, DAT-SCHAUB gennemførte mellem 1990 og 1992, ikke anser de senere foretagne ændringer af forordningen, som har gjort den mere fleksibel, for relevante. Den omstændighed, at fællesskabslovgiver ud fra de indvundne erfaringer på et vist tidspunkt mener at være i stand til at lempe de restriktioner, som bestemmelserne belaster de erhvervsdrivende med — således som lovgiver f.eks. har gjort ved forordning (EF) nr. 1384/95 [5] for så vidt angår spørgsmålet om ændring af bestemmelseslandet i forbindelse med differentierede restitutioner — gør det ikke muligt at antage, at de ældre bestemmelser gik videre, end hvad der er lovligt efter proportionalitetsprincippet.

41. I øvrigt ville det overhovedet ikke være i de nævnte erhvervsdrivendes interesse at godtage en sådan argumentation, for Kommissionen kunne i så fald — for ikke at blive anklaget for at have været for streng tidligere — blive foranlediget til uændret at opretholde kontrolforanstaltninger, som den har indført på et givet tidspunkt, selv om den ikke længere anser dem for nødvendige.

42. Kommissionen skal tværtimod have lov til at lade bestemmelserne gennemgå en smidig udvikling for bedst muligt at virkeliggøre de mål, der er fastsat for den fælles landbrugspolitik.

43. Jeg må ud fra de samme betragtninger afvise de argumenter, som DAT-SCHAUB har fremført med henvisning til, at Kommissionen den 30. juni 1993 vedtog en beslutning, hvorved det netop blev tilladt at yde restitutioner for transaktioner som dem, DAT-SCHAUB gennemførte mellem 1990 og 1992.

44. Efter at Kommissionen havde fået en henvendelse fra de danske myndigheder om de vanskeligheder, der var opstået for DAT-SCHAUB på grund af den ordning med leverancer til GCC-landene, som virksomheden havde iværksat, fandt Kommissionen — samtidig med at den fastslog, at de gældende bestemmelser faktisk udelukkede ydelser af eksportrestitutioner til DAT-SCHAUB for de transaktioner, virksomheden havde gennemført — at det ved hjælp af indførelse af særlige kontrolforskrifter med det formål at forhindre enhver risiko for svig var muligt at tage hensyn til de

5 — Kommissionens forordning nr. 1384/95 af 19.6.1995 om ændring af forordning nr. 3665/87 navnlig for så vidt angår de tilpasninger, der er nødvendige for gennemførelsen af Uruguay-rundens landbrugsaftale (EFT L 134, s. 14).

særlige omstændigheder, der foreligger i GCC-landene, og til DAT-SCHAUB's interesse i at udvikle sin forretningsmæssige tilstedeværelse i dette område. Den åbnede følgelig mulighed for at yde restitutioner for produkter, der udlosses i frizonen Jebel Ali, forarbejdes i denne og derefter indføres i de forskellige GCC-lande.

45. DAT-SCHAUB har anført, at denne undtagelse fra bestemmelserne beviser, at bestemmelserne, i det mindste i virksomhedens situation, ikke tog hensyn til proportionalitetsprincippet.

46. Efter min opfattelse beviser undtagelsen først og fremmest, at de tidligere bestemmelser faktisk havde den rækkevidde, som ministeriet havde tillagt dem. Den viser for det andet, at Kommissionen, når blot det godtgøres over for den, at en ændring er nødvendig i et konkret tilfælde, altid er villig til at forsøge at forlige de restriktive virkninger, der følger af en generel ordning, der skønnes nødvendig for at beskytte Fællesskabets interesser, med hensynene til en erhvervsdrivende, hvis virksomhed, som i øvrigt er helt forskriftsmæssig, vanskeliggøres af disse bestemmelser [6].

47. Som det i øvrigt vil bemærkes, er denne beslutning fra 1993 ikke blevet tillagt tilbagevirkende gyldighed [7], hvilket kunne have ført til at begunstige DAT-SCHAUB i forhold til konkurrenter, der måtte have overvejet at iværksætte lignende ordninger, men afstod derfra for ikke at blive konfronteret med bestemmelserne i artikel 17 i forordning nr. 3665/87 og således miste retten til restitutionerne. Endelig blev den kun vedtaget for en begrænset periode, således at man kunne gøre status over dens effektivitet.

48. DAT-SCHAUB har endelig påberåbt sig princippet om god tro, som hævdes at finde anvendelse i virksomhedens situation, fordi en læsning af artikel 17, stk. 2, andet led, navnlig hvis den sammenholdes med de andre bestemmelser i forordning nr. 3665/87, som finder anvendelse ved ændring af destinationen for varer, for hvilke der er modtaget en differentieret restitution, kan bibringe en gennemsnitserhvervsdrivende den opfattelse, at transaktioner af den art som dem, virksomheden havde gennemført, gav ret til restitutioner.

49. Jeg mener imidlertid, at selv om den omhandlede bestemmelse kunne have været skrevet klarere, kan den forstås af en rimeligt opmærksom erhvervsdrivende.

6 — Jf. f.eks. dom af 23.2.1983, sag 66/82, Fromançais, Sml. s. 395.

7 — At det under disse omstændigheder ikke er muligt at tillægge den tilbagevirkende gyldighed, fremgår af dom af 15.7.1993, sag C-34/92, GruSa Fleisch, Sml. I, s. 4147.

Forslag til afgørelse

50. Jeg foreslår følgelig Domstolen at besvare det præjudicielle spørgsmål, som er stillet af Østre Landsret, på følgende måde:

»Begrebet 'tredjeland' i artikel 17, stk. 2, andet led, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 3665/87 af 27. november 1987 om fælles gennemførelsesbestemmelser for eksportrestitutioner for landbrugsprodukter kan ikke under hensyn til samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab på den ene side og deltagerlandene i charteret for Samarbejdsrådet for De Arabiske Golfstater (De Forenede Arabiske Emirater, Staten Bahrain, Kongeriget Saudi-Arabien, Sultanatet Oman, Staten Qatar og Staten Kuwait) på den anden side, som er godkendt ved Rådets afgørelse 89/147/EØF af 20. februar 1989, fortolkes således, at deltagerlandene i charteret betragtes som et og samme tredjeland, hvilket ville have den virkning, at et produkt, der efter forarbejdning i frizonen Jebel Ali i De Forenede Arabiske Emirater indføres og overgår til frit forbrug i et andet deltagerland i charteret, skulle betragtes som indført i uforandret stand i henhold til artikel 17 i forordning nr. 3665/87.«